

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: **L. Š.**
bytem X
zastoupená advokátkou Mgr. Dominikou Kovaříkovou
sídlem Horní náměstí 365/7, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **S. J. s. r. o., IČO X**
sídlem A. S. 1076/33a, X P.
zastoupená advokátem Mgr. Luděkem Šikolou
sídlem Mezibranská 7, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2022, č. j. KUOK 115795/2022, ve věci umístění a povolení stavby,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A. Vymezení věci a obsahu podání

1. Žalobkyně byla účastníkem společného řízení vedeného Městským úřadem Š., ve kterém bylo vydáno společné povolení datované dnem 11. 11. 2019, č. j. MEST 154937/2019, jímž byla podle § 94a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2017 umístěna a povolena stavba s názvem *V. p. J.*, která spočívá ve výstavbě 5 větrných elektráren, příjezdových komunikací, zpevněných ploch a podzemního kabelového vedení.
2. Proti uvedenému společnému povolení brojila žalobkyně odvoláním, které žalovaný zamítl pro nepřijatelnost s odůvodněním, že navrhovatelka není účastníkem řízení. Jeho rozhodnutí zrušil zdejší soud rozsudkem ze dne 26. 4. 2022, č. j. 60 A 91/2021-63. V něm dospěl k závěru, že žalobkyně může být přímo dotčena na svém vlastnickém právu k pozemkům parc. č. X a XA (všechny pozemky včetně dále uvedených se nacházejí v k. ú. a obci X). Mezi těmito pozemky je vklíněn pozemek parc. č. XB, pod kterým má vést zemní kabelové vedení. Při umístění tohoto vedení by mohlo na pozemcích navrhovatelky (nebo jednom z nich) vzniknout *ex lege* ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy podle § 46 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“). Naopak soud dospěl k závěru, že je vyloučeno přímé dotčení vlastnického práva žalobkyně z důvodu možného odlétávání námrazy z lopatek větrných elektráren na její pozemky a z důvodu hluku, který budou elektrárny vydávat.
3. Žalovaný následně rozhodl o odvolání žalobkyně napadeným rozhodnutím tak, že jej zamítl jako nedůvodné. Žalobkyni považoval za účastníka společného řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) a § 109 písm. e) stavebního zákona právě z titulu dotčení jejího vlastnického práva zasažením ochranného pásma kabelového vedení na její pozemky, které však dle žalovaného neovlivní běžné užívání pozemků žalobkyně.
4. Ta se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a namítá, že:
 - na její pozemky parc. č. X a XA zasahuje ochranné pásmo zemního kabelového vedení, s čímž nikdy nesouhlasila a stavebník jí o tom neinformoval ani nepožádal o její souhlas. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že by se jednalo o nepatrné dotčení jejích práv. I nepatrná rozloha ochranného pásma na jejích pozemcích je nepřijatelným zásahem do jejích práv;
 - napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nezákonného závazného stanoviska. Zásahem do krajinného rázu mohou být dotčeni i vlastníci sousedních nemovitostí, protože součástí práva pokojně užívat je i právo na příznivé životní prostředí a konkrétně právo na to, aby krajinné poměry v území, v němž se daná nemovitost nachází, byly změněny v zákonných mezích a zákonným způsobem. V řízení vydal Městský úřad Š. dne 28. 5. 2010 nesouhlasné závazné stanovisko zabývající se ochranou krajinného rázu, které bylo zrušeno rozhodnutím Krajským úřadem Olomouckého kraje, odborem životního prostředí a zemědělství ze dne 31. 8. 2010. Dne vydal 30. 12. 2010 Městský úřad Š. další negativní závazné stanovisko. Vycházel ze znaleckého posudku, který se zabýval přípustností záměru z hlediska zásahu do krajinného rázu. Také uvedené závazné stanovisko bylo zrušeno rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje, odborem životního prostředí a zemědělství ze dne 23. 3. 2011. Krajský úřad dle žalobkyně konkrétně neuvedl, v čem spatřoval nezákonnost stanoviska městského úřadu, nadto odmítl posudek ustanoveného znalce a přiklonil se k posudku zpracovaného v rámci procesu EIA s odůvodněním, že krajinný ráz již byl narušen stavbou větrných elektráren v H. L. Rovněž si nesprávně vyložil a aplikoval zásadu legitimního očekávání a zaměřuje

jí s postupem, při kterém pokud již jednou došlo k zásahu do krajinného rázu, může k němu docházet znovu. Takový přístup ale popírá celý povolovací proces. V takovém případě by bylo vždy možné poukázat na nějaké dříve vydané rozhodnutí zasahující veřejný zájem a s odkazem na něj povolit další zásah.

5. Žalobkyně současně podala návrh na incidenční přezkum Aktualizace č. 5 Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje. Tento návrh soud odmítl usnesením ze dne 3. 5. 2023, č. j. 73 A 2/2023-76.
6. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout a zopakoval své argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí. Na něj odkázala také osoba zúčastněná na řízení, která rovněž navrhla žalobu zamítnout.

B. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl bez jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a vyřídil věc přednostně s ohledem na lhůtu stanovenou pro rozhodnutí soudu v § 9d odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K přesahu ochranného pásma na pozemky žalobkyně

8. Podle § 46 odst. 5 energetického zákona, části před středníkem platí, že *ochranné pásmo podzemního vedení elektrizační soustavy do napětí 110 kV včetně a vedení řídicí a zabezpečovací techniky činí 1 m po obou stranách krajního kabelu*. V ochranném pásmu podzemního vedení je podle § 46 odst. 8 a 10 téhož zákona zakázáno zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umisťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé a výbušné látky, provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce, provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob, provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením, vysazovat trvalé porosty a vedení bez ochranných prvků přejíždět mechanismy o celkové hmotnosti nad 6 tun.
9. Krajský soud již v rozsudku ze dne 26. 4. 2022, č. j. 60 A 91/2021-63 dospěl k závěru, že existence ochranného pásma na pozemku může představovat přímé dotčení práv ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b), resp. § 109 písm. e) stavebního zákona (body 19 až 23 uvedeného rozsudku, na které v podrobnostech krajský soud odkazuje).
10. Žalovaný k této námitce uvedl, že ochranné pásmo zemního kabelu uloženého pod pozemkem parc. č. XB bude zasahovat na pozemky žalobkyně parc. č. X a parc. č. XA v celkovém rozsahu 1,4 m² (0,7 m² na každý z nich), přičemž nejširší přesah ochranného pásma bude mít šířku cca 14 cm. Jedná se o přesah nepatrný. Pozemky žalobkyně jsou v katastru nemovitostí evidovány jako orná půda a z veřejného registru půdy vyplývá, že jsou takto i využívány. Podle Územního pánu obce J. se tyto pozemky nacházejí v ploše *Pi – produkční krajinná zóna intenzivní – plochy pro hospodaření na ZPF (orná půda, louky)*, která slouží k produkci zemědělských plodin. Na této ploše je nepřípustné umisťovat stavby s výjimkou liniových staveb, komunikací, účelových staveb zemědělské výroby a změn kultur, pokud nedojde ke snížení ekologické stability a krajinného rázu území. Podle názoru

žalovaného tak nebude dosavadní způsob užívání pozemků žalobkyně ani minimálním přesahem ochranného pásma nijak omezen (srov. str. 68 až 73 napadeného rozhodnutí).

11. Krajský soud se s hodnocením žalovaného zcela ztotožňuje. Žalovaný se danou otázkou zabýval takřka vyčerpávajícím způsobem a krajský soud nemá, co by dodal. S ohledem na omezení vyplývající ze shora uvedeného § 46 odst. 8 a 10 energetického zákona, způsob užívání pozemků žalobkyně a s přihlédnutím k jejich zařazení v Územním plánu obce Jívová a také s ohledem na celkový rozsah přesahu ochranného pásma žalobkyně lze opravdu usoudit, že ochranné pásmo zemního kabelu nebude mít na výkon vlastnického práva žádný praktický vliv. Jelikož žalobkyně v žalobě nepřinesla žádnou konkrétnější argumentaci, kterou by názor žalovaného vyvrátila, krajský soud pouze odkáže na shora prezentovaný názor žalovaného. Námitka důvodná není.

K námitce nezákonného zásahu do krajinného rázu

12. Žalobkyně byla účastníkem společného řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) a § 109 písm. e) stavebního zákona jakožto osoba, jejíž vlastnické právo k sousednímu pozemku může být umístěním, resp. prováděním stavby přímo dotčeno. Z ustanovení § 94a odst. 2 ve spojení s § 89 odst. 4 a § 114 odst. 1 stavebního zákona vyplývá, že taková osoba může uplatňovat námitky proti umístění stavby, projednávanému stavebnímu záměru, dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavebního záměru nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud jimi může být přímo dotčeno její vlastnické nebo jiné věcné právo k sousednímu pozemku nebo stavbě. K námitkám, které nesplňují uvedené požadavky, se nepřihlíží. Podstata účastnictví na základě dotčení vlastnického práva nebo jiného věcného práva k sousedním stavbám nebo pozemkům tedy spočívá v tom, že taková osoba může v řízení brojít proti tomu, co se podle jejího názoru dotýká jejích práv vztahujících se k dotčenému pozemku či stavbě. Takový účastník však není zmocněn chránit práva třetích osob či dokonce veřejný zájem.
13. Obdobně se k otázce věcného zaměření námitek v územním, resp. stavebním řízení (nebo též společném řízení) staví také konstantní judikatura NSS, ze které vyplývá, že účastnictví v nich je vybudováno na principu, že každý účastník v něm smí uplatňovat toliko ty námitky, jimiž mají být ochráněna jeho vlastní práva. Je tak vyloučeno, aby se účastník řízení domáhal ochrany práv osob jiných, jejichž zcela samostatná práva přísluší hájit pouze jim a je jejich věcí, zda tak učiní do důsledků či nikoliv. Totéž platí i pro aktivní žalobní legitimaci a námitky uplatněné v soudním řízení správním. Žalobce není oprávněn osobovat si výtky, které se dotýkají práv jiných osob. I kdyby tedy byla výtka uplatněná žalobcem důvodná, nicméně neznamenala by porušení jeho hmotného práva (právní sféry), nejednalo by se o důvod pro zrušení napadeného správního rozhodnutí. Ve vztahu k takové námitce totiž není žalobce aktivně věcně legitimován, což má vždy za následek zamítnutí žaloby (srov. rozsudky NSS ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 61/2010-98, ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 139/2012-40, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 As 246/2016-32 nebo nověji ze dne 25. 2. 2022, č. j. 5 As 234/2020-35).
14. Ochrana životního prostředí je nepochybně veřejným zájmem chráněným zákonem. Veřejný zájem se však někdy může prolínat se zájmy jednotlivců. Například právě veřejný zájem na ochraně životního prostředí se překrývá s právem jednotlivců na ochranu příznivého životního prostředí dle čl. 35 odst. 1 Listiny. Při vymezování obsahu práva na příznivé životní prostředí je možno vyjít z definice obsažené v § 2 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí. Podle ní je životním prostředím vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje. Jeho složkami jsou

zejména ovzduší, voda, horniny, půda, organismy, ekosystémy a energie. Jde tedy o ochranu přírodních (životních) podmínek, jež umožňují život člověka a jeho další reprodukci, jako i život dalších organismů, živočišných a rostlinných. V tomto smyslu je třeba chápat právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 Listiny, do kterého tedy lze zařadit také ochranu krajinného rázu (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 3. 2023, č. j. 6 As 319/2021-111, body 74 a 75).

15. Krajinný ráz je specifickým institutem územní ochrany životního prostředí. Jeho prostřednictvím je poskytována ochrana přírodní, kulturní a historické charakteristice určitého místa či oblasti. Koncepce ochrany krajinného rázu vychází z myšlenky, že krajina je tvořena prvky přírodními (živými i neživými) a kulturními (tj. výsledky lidské přítomnosti v krajině), které společně prošly určitým historickým vývojem a existují spolu na určitém území ve vzájemné shodě a harmonickém uspořádání. Narušením této vzhledové harmonie pak může dojít k narušení přirozených, ustálených vztahů v daném území (srov. VOMÁČKA, Vojtěch. Judikatura NSS: Ochrana krajinného rázu. *Soudní rozhledy*, č. 11-12/2013, dostupné na beck-online.cz). Žalobkyně však soudu neuvedla, jak konkrétně by nesprávné posouzení zásahu do krajinného rázu ovlivnilo výkon vlastnického práva k jejím pozemkům, které jsou využívány k zemědělským účelům. K tomu, aby se tedy soud mohl zabývat námitkami žalobkyně, chybí pomyslný *oslí můstek*, který by veřejný zájem na ochraně krajinného rázu spojil s konkrétním dopadem do vlastnického práva žalobkyně k jejím pozemkům a učinil tak námitku žalobkyně souladnou s § 94a odst. 2 ve spojení s § 89 odst. 4 a § 114 odst. 1 stavebního zákona. Bez znalosti této vazby musí soud konstatovat, že si žalobkyně osobuje chránit veřejný zájem v jeho čisté podobě, tedy bez konkrétního přesahu do svých práv. Taková námitka jí však nepříslušela ani v řízení a nepřísluší jí ani v soudním řízení správním. Jelikož se uplatněná námitka netýká práv žalobkyně, nemohla by vést ke zrušení napadeného rozhodnutí ani kdyby byla důvodná. Proto se jí soud nezabýval.

C. Závěr a náhrada nákladů řízení

16. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).
18. O náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že jí náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí neuložil žádnou povinnost, při jejímž plnění by jí náklady vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 3. května 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

